

Article opinió - Ramon Orfila - “La fortalesa d’Europa amaga greus debilitats”

L'envit del dictador bielorús, Lucaixenko, a la Unió Europea, en la darrera crisi migratòria dels darrers anys, aquesta vegada a les portes de la frontera de l'Est, no es més que l'intent d'aprofitar les debilitats d'Europa per part del que s'ha anomenat “darrer dictador” del continent.

Aquesta vegada la crisi s'ha plantejat com una reacció davant les sancions imposades per l'UE contra els personatges més visibles de la política a Bielorússia, als que es culpabilitza de la repressió brutal que s'exerceix a aquell país contra l'oposició política i contra qualsevol intent de la població civil de mostrar la seva dissidència cap un sistema dictatorial que mostra una brutalitat creixent com més creix l'actitud de rebuig de la ciutadania.

El segrest, el mes de maig passat, per part de les forces aèries bielorrusses, d'un avió de Ryanair en ruta des de Grècia a Lituània, amb l'excusa d'una suposada amenaça de bomba, mentre sobrevolava territori bielorús, per fer-lo aterrar a Minsk i així poder detenir un passatger, Roman Protasevich, un “*bloguer*” opositor al règim de Lucaixenko, ha traspassat totes les línies vermelles i ha obligat la Unió Europea a imposar dures sancions contra els dirigents polítics bielorrussos, que han sulfurat el dictador, acostumat com està a imposar sempre la seva voluntat per damunt de lleis i dels principis de legalitat internacional.

La reacció de Lucaixenko no s'ha fet esperar i, coneixedor de la debilitat dels seus veïns d'Europa, en matèria de polítiques migratòries i d'acolliment, ha orquestrat la concentració de milers de migrants procedents d'Irak, Afganistan i Síria, als que les autoritats bielorrusses han facilitat el desplaçament per via aèria fins a Minsk, per traslladar-los després a la frontera amb Polònia on es mantenen des de fa dies, en unes condicions inhumanes, en una espècie de terreny de ningú, assetjats entre milers de policies bielorrussos que els empenyen a assaltar la frontera, rodejada de concertines, i altres milers de policies i soldats polonesos, decidits a impedir la seva entrada, al preu que sigui, i sense que sembli importar a cap d'ells la precarietat en la que tot just poden sobreviure els milers de persones desesperades que cada vegada són més conscients que els han enganat i utilitzat com a carn de canó, en una estratègia calculada des de Minsk per debilitar Europa, precisament en un dels seus flancs més dèbils.

De tal manera que la mateixa Europa que està amenaçant la díscola Polònia, que es rebel·la davant les polítiques comunitàries i posa en dubte els mateixos principis fundacionals europeus, amb deixar-los fora dels beneficis de les milionàries inversions europees, amb el mateix efecte o més gran que les sancions imposades a Bielorússia, ara es veu obligada a acudir a socórrer els polonesos atacats amb una arma més subtil que els fusells i les bombes pel dictador veí.

I Polònia, que ha destacat en els darrers anys precisament pel seu rebuig a qualsevol intent europeu de consensuar una política d'acollida de refugiats, es gira ara cap Europa exigint suports per blindar les seves fronteres cap a l'Est, i amb la justificació que les fronteres poloneses amb Bielorússia són també les fronteres d'Europa, i demandar el cofinançament del

projecte d'aixecar un mur físic que impedeixi qualsevol entrada no controlada de refugiats. I fins i tot es planteja la possibilitat d'invocar el compliment de l'article 4 del tractat fundacional de la OTAN que preveu el suport de l'aliança quan un dels seus membres vegi en perill "la integritat territorial, la independència política o la seguretat del seu país".

Mentre, a la rereguarda, Putin es frega les mans satisfet de veure com noves dificultats sacsegen la mateixa Europa que també li imposa sancions a ell, per les polítiques antidemocràtiques imposades als opositors russos pel Kremlin. I segons alerten des dels EEUU, no descarta aprofitar la crisi per a finançar i ampliar les reivindicacions territorials que l'enfronten al Ucraïna.

Això sí, quan Lucaixenko, en un nou salt cap endavant, amenaça amb tallar el gasoducte a través del que Rússia subministra gas a l'Europa central, a Putin li falta temps per reaccionar avisant el seu soci bielorrús "que amb les coses de menjar no s'hi juga", i que ni pensar-ho.

I Europa? Una vegada més demostra la seva debilitat, com ho va fer abans amb el Marroc, quan fa pocs mesos el rei-dictador Mohamed VI va promoure la crisi amb milers de migrants a Ceuta, o quan va ser Erdogan qui va aprofitar el paper que Europa li havia assignat de ser el mur de contenció dels emigrants de l'orient mitjà, a canvi de concedir-li ingents quantitats d'Euros, per pressionar la Unió Europea quan aquesta ha intentat condemnar les pràctiques autoritàries del govern turc.

El bessó de la qüestió no es la crisi Polonesa-Bielorussa, com tampoc ho va ser la promoguda des del Marroc o Turquia, el problema radica en la inexistència d'una política pròpia, consensuada per tots els estats membres de la Unió Europea, en matèria d'immigració i d'asil, que ens fa dèbils davant qualsevol envit com en el de Lucaixenko d'aquests moments. Tot un desafiament, que no sembla estar a l'ordre del dia de les cancelleries d'Europa, que mantenen una actitud a curt termini que els impedeix adoptar estratègies a llarg termini. Una actitud, ja es veu, summament perillosa.